

[С. П. Тищенко](#)

Максименко Сергій Дмитрович

МАКСИМЕНКО Сергій Дмитрович (15. 12. 1941, с. Вінцентівка Рокитнянського р-ну, нині Запруддя Білоцерківського р-ну Київської обл. — 27. 07. 2025) — психолог. Доктор психологічних наук (1991), професор (1992), академік НАПНУ (1995; від 1997 — академік-секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології). Заслужений діяч науки і техніки України

(2001). Державна премія України в галузі науки і техніки (2010). Повний кавалер ордена «За заслуги» (2004, 2011, 2015). Закінчив Київський педагогічний інститут (1965). Учителював, був заступником директора Дарницького дитячого будинку в Києві; 1970—75 викладав на кафедрі психології Київського педагогічного інституту; від 1975 — заступник директора з наукової роботи, від 1985 — завідувач лабораторії психології навчання, 1997—2023 — директор Інституту психології НАПНУ; водночас від 1993 — завідувач кафедри загальної та медичної психології, від 2000 — декан медико-психологічного факультету Національного медичного університету (обидва — Київ). Головний редактор збірника наукових праць «Проблеми сучасної психології», журналу «Практична психологія та соціальна робота», «Наукових записок Інституту психології ім. Г. Костюка». Голова Товариства психологів України (від 1998). М. — фахівець у галузі практичної психології. Засновник української наукової школи генетичної психології. Під його керівництвом сформовано науковий напрям із розроблення методологічних і теоретичних проблем розвивального навчання; обґрунтовано принципи побудови експериментально-генетичного та генетико-моделювального методів.

Основні праці

Психолого-педагогічні аспекти формування особистості в учбово-виховному процесі. К., 1981; Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. К., 1990; Основи генетичної психології. К., 1998; Психологія в соціальній і педагогічній практиці (методологія, методи, програми, процедури): Навч. посіб. К., 1998; Основи загальної психології. К., 1998; Військова психологія і педагогіка: Підруч. Хм., 1998 (співавт.); Військово-юридична психологія: Підруч. Хм., 1999 (співавт.); Загальна психологія: Навч. посіб. К., 2000; 2004 (співавт.); Генетическая психология (методологическая рефлексия проблем развития в психологии). Москва; К., 2000; Розвиток психіки в онтогенезі: У 2 т. К., 2002; Основи військової психології. Хм., 2002 (співавт.); Експериментальна психологія. К., 2002; Загальна психологія: Підруч. В., 2004; Генезис существования личности. К., 2006; Генеза здійснення особистості. К., 2006; Psychological Nature of the Personality. Kyiv, 2007; Психологія особистості: Підруч. К., 2007 (співавт.); Загальна психологія: Навч. посібник. К., 2008; Експериментальна психологія: Підруч. К., 2008 (співавт.); Медична психологія: Підруч. В., 2010; К., 2014 (співавт.); Патопсихологія: Навч. посіб. К., 2010 (співавт.); Педагогіка вищої медичної освіти: Підруч. К., 2014 (співавт.).

Рекомендована література

1. Губко О. Т., Болтівець С. І. Вірний лицар Псіхеї // Освіта. 2002, 16—23 січ.;
2. Боришевський М. Й. та ін. Генетична психологія на вістрі проблем навчання, виховання і розвитку: (До 60-річчя від дня народж. С. Д. Максименка) // Актуал. проблеми сучас. укр. психології: Наук. зап. Ін-ту психології АПНУ. К., 2002. Вип. 22;
3. Папуча М. В. Генетична психологія С. Д. Максименка // Проблеми заг. та пед. психології: Зб. наук. пр. К., 2001. Т. 3, ч. 8;
4. Боришевський М. та ін. Сергій Максименко: генетична психологія у проблемному контексті навчання, виховання і розвитку // Психологія і суспільство. 2003. № 1.

Бібліографічний опис:

Максименко Сергій Дмитрович / С. П. Тищенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890815>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).